

МІФОЛОГІЗАЦІЯ ОБРАЗУ МІСТА У ПОВІСТІ ВІКТОРА БЛИЗНЕЦЯ «ЖЕНЯ І СИНЬКО»

***Анотація.** У статті розглянуто образ міста у повісті для підлітків В. Близнеця «Женя і Синько» з погляду міфологізації цього образу в українській літературі. Зокрема авторка розглядає міфологеми, пов'язані з ідеями природи та народної традиції та їхнє втілення у тексті у зв'язку з конструюванням у творі оригінального образу міста.*

***Ключові слова:** образ міста, міфологізація, література для підлітків, Віктор Близнець.*

Повісті Віктора Близнеця, написані для дітей, твердо увійшли в канон української дитячої літератури і стали об'єктом багатьох літературознавчих статей та монографій, зокрема дослідники вказують на такі особливості повістей В. Близнеця як вплив на письменника поетики творів Ю. Яновського і О. Довженка [12, с. 238], ускладнення конфлікту в прозі для дитячої аудиторії [7, с. 282]; важливість традиції, народності своєрідному авторському сприйнятті, як пошук глибинних, проте неочевидних і частково втрачених пластів народної культури [1, с. 7]; особлива важливість теми природи, її тісний зв'язок з естетичними та етичними почуттями дитини в інтерпретації автора [12, с. 248; 5, с. 59]; елементи фантастики, казки у поєднанні з елементами реалістичної оповіді [1, с. 13].

Однак образ міста у повістях письменника, наскільки нам відомо, ще не був предметом літературознавчого аналізу. Втім, якщо шукати в українській дитячій прозі такий твір, у якому образ міста був би не лише авторською інтерпретацією тієї чи іншої традиції зображення міста, не лише тлом подій, яке містить у собі передовсім відбиття того, як та чи інша епоха бачить місто та відтворює його у слові, а й свідомо сконструйованим образом, наповненим своєрідним ідейним та естетичним змістом, слід насамперед назвати повість В. Близнеця «Женя і Синько» (1974 р.). Ставлення дитини до свого міста, розкриття світогляду міської дитини, «стосунки» головної героїні і Києва, дитяче фантазування на тему міста становлять домінуючу повісті і об'єднуються в оригінальний образ міста, що має певні ознаки образу міфологічного.

Метою цієї статті є розгляд образу міста у повісті «Женя та Синько», виявлення способу, в який автор міфологізує образ міста у повісті.

Поняття міфу належить до найбільш складних та неоднозначних у межах багатьох наук, які вивчають міфи, міфологію, міфічність. Літературознавство також має велику традицію різних застосувань цього поняття; Еразм Кузьма, наприклад, приводить сім взаємопов'язаних видів застосування цього поняття в дослідженнях літератури. Згідно з його класифікацією ми схилиємося до розуміння «міфу як суспільної комунікації» [11, с. 348], яке, однак, тісно пов'язане з розумінням міфу як «фабуляризованої метафори, фабуляризованого символу» [11, с. 345], а також «міфу як структури». Таке розуміння ґрунтується зокрема на поглядах Р. Барта, який означив систему міфів як певну метамову, притаманну людській культурі з огляду на її соціальну природу. Власне, міфи, за Бартом, є формою, яка наповнюється соціальним змістом залежно від культурно-історичної ситуації. За Бартом, основне завдання міфу – «надати історично зумовленим інтенціям статус природних, піднести історично перехідні факти до рангу вічних» [2, с. 111]. Із цієї точки зору, завдяки такому широкому поняттю міфу, яке стосується не лише світоглядних

уявлень первісних спільнот, а й специфічного способу мислення, притаманного людині як соціальній істоті, маємо можливість говорити про міфологізацію в літературі.

Образ міста в літературі з цього погляду досить часто набуває міфологічних рис, оскільки є важливим світоглядним образом, означає собою певну просторову і суспільну організацію, таким чином завжди перебуваючи у певному зв'язку із суспільними уявленнями певної епохи, які виражає за допомогою художніх засобів.

Саме з цих міркувань необхідно передовсім згадати історико-літературний контекст розглядуваної нами повісті, адже, як можна стверджувати (і як стверджує, зокрема, Євген Гуцало [6, с. 508]), за стилем та авторським світобаченням Віктор Близнець належав до когорти письменників-шістдесятників, для яких місто насамперед становило опозицію до села як джерела народної традиції. До такого стану справ спричинилися, наскільки можемо судити, і болісний процес урбанізації України, і особливості міського соцреалістичного дискурсу, якому шістдесятники протиставляли свою творчість. Як пише Людмила Тарнашинська про творчість Григора Тютюнника, письменника близького і важливого для Віктора Близнеця, «саме село як могутній материк традиційної етнокультури виявилось найвразливішим до соціальних деформацій суспільства, тому-то мешканці села чи «ось-ось колишні» селяни й стали найяскравішою ілюстрацією у системі художніх звинувачень письменника існуючій системі» [14, с. 22-23]. Резюмуючи образ міста у Г. Тютюнника Л. Тарнашинська зазначає, що письменник тільки «починав освоювати <...> соціальний простір великого міста (ясна річ, підходячи до нього із власними мірками, сформованими у сільській патріархальній культурі)» [14, с. 30]. Віктор Близнець у справі літературного осмислення міста робить ще один крок уперед: розуміючи, що наступне покоління (для якого він, власне, і пише) великою мірою становлять діти, народжені у містах, письменник ставить за мету переконливо зобразити героїню – дитину міста, однак із «внутрішнім відчуттям свого нерозривного зв'язку з природою» [3, с. 137].

Важливість теми природи для творчості В. Близнеця, як уже зазначалося вище, була неодноразово підкреслена дослідниками. Автор звертається передусім до змалювання, сказати б, естетичного виміру ставлення дитини до природи, разом з тим ставлення до живої природи стає маркером, за допомогою якого виявляється тонка душевна організація головних героїв, що в координатах повістей В. Близнеця означає і моральну вищість. «Женя і Синько» – єдина повість письменника, в якій доколишнім середовищем головних героїв-дітей стає місто. Однак шанобливе ставлення до природи залишається для автора ознакою моральної вищості; герої знов-таки вивіряються «ставленням до природи, вмінням відчувати свою залежність від неї і свою відповідальність за її збереження [7, с. 293]». Для ілюстрації цього твердження згадаймо хоча б один із найбільших злочинів «генерала» Бена та його компанії – знищення посадки туй, метафорично прирівняного до вбивства, адже про вирвані дерева сказано, що вони «тепер лежали мертво, валялись розкидані, наче люди, котрих побило в автокатастрофі [3, с. 108]».

Захоплення Києвом, великим містом, яке є тепер природним (у сенсі – даним від народження) середовищем життя дитини, поетизація його перебувають у певній суперечності з ідеалом єдності з природою як однією з найбільших життєвих цінностей. І це протиріччя стає поштовхом до розгортання мотиву створення гібридного міста.

Ідея міста-гібрида, бажання поєднати все найкраще з міського й природного (сільського) середовищ належить Жені, хоч дівчинка і визначає себе кілька разів у повісті як киянку, не маючи жодних сумнівів у своїй ідентичності, у мелодії повісті твердження про київську ідентичність Жені звучить як одна з основних тем, явлена у багатьох варіаціях,

причому в більшості випадків – у зв'язку з протиставленням Київ – Маньківка (рідне село Жениних батьків), часто у зв'язку з протиставленням світогляду батьків або з дихотомією місто – природа. Створення міста-гібрида (хоч би й умоглядного) стає важливим завданням для Жені, однак ця фантазія репрезентує не так певний реальний план об'єднання міста і лісу, як витворення нового розуміння поєднання цих елементів у свідомості героїні як важливий етап її дорослішання.

Впадає в око сконструйованість, інтенційність зображеного автором способу сприйняття героїнею міста. З цього погляду характерним є опис Лук'янівського базару: «Дерев'яні лави завалені яблуками, капустою, сушеними грибами, лісовими ягодами, а тут пахне кропом і гарбузовим насінням <...>, а там вигукують: «Свіжий мед! Свіжий мед!.. Сметана!.. Яйця!» Тільки походиш, понюхаєш – і несеш із собою пахощі осені» [3, с. 20]. Прикметно, що дівчинка-підліток на базарі цікавиться насамперед не кондитерськими виробами чи модою, за якою вдягнені кияни, не людськими характерами та специфічною мовною стихією, яка панує на базарі, а лише природою, природними продуктами, які тут продаються. Та й то не для того, аби купити їх чи бодай покуштувати, а лише для натхнення.

Однак поєднання природного і міського – це не лише принцип створення гібридного міста у фантазії героїні. Це й принцип конструювання авторського образу Києва. У повісті ми зустрічаємо два описи Києва – денний та вечірній, які обрамлюють повість і мають багато спільних рис. По-перше, міські реалії в них описуються, поетизуються передовсім через їхній зв'язок з природою, а також завдяки опису світла. По-друге, в обох фрагментах присутній мотив сходження на одну з київських гір, яке дає змогу героїні спершу оглянути, побачити одразу (умовно) весь Київ, а потім перевести погляд удалечинь, уявно, метафорично «споглядаючи» далекі простори незайманої природи, в обрамленні яких відтак опиняється місто. Однак в архетипній просторовій моделі, яку можна означити як «місто в оточенні природи», тобто осередок обжитого людьми, «свого» простору, посеред ворожого, «хаотичного» лісу, з початку минулого століття сталася важлива трансформація: «початок ХХ ст., який ознаменував собою початок ери механізації, призвів до руйнування цих віковичних міфів <...>. В опозиціях Ліс – Місто і Хаос – Космос відбувається зміна ролей: функції охоронця давніх істин переймає на себе Ліс» [13, с. 177]. Саме у ключі цієї традиції у повісті не бракує таких сцен міського життя, як загазовані вулиці, переповнені автобуси, покарання за порушення правил дорожнього руху. Саме «механізованість» міста у повісті і створює його «хаос».

Сама ж сутність міста в обох випадках зображена за допомогою метафори певної безособової сили, виру, «мерехтіння вогнів». Такий погляд – це погляд звідалік, погляд, що не фокусується на деталях, а хоче сприйняти цілість, живу і динамічну, адже справжня краса міста відкривається героїні не через вдивляння в окремі будівлі, вулиці, людей, а у такій поетичній спробі охопити цілість. Для протиставлення масштабів, для увиразнення того, що Київ як певна вища, поетична сутність, гарна і велична, ніяк не дорівнює сумі простих побутових ситуацій і подій, які відбуваються в кожному дворі, автор до оглядання панорами нічного Києва згори веде героїню через невеличкі дворики: «У маленьких двориках де-не-де ще стрибали дівчата, дограючи в класи, де-не-де стояли, підпираючи стіни, хлопці з гітарами; де-не-де під лампочками, які теліпалися на провідках, сиділи діди-пенсіонери, оточені темрявою, і добивали «козла» [3, с. 177]. Проте лиш один поворот відділяє у Києві цей затишний і нічим особливо не видатний простір невеличкого дворика від живописного і символічного простору Володимирської гірки: «Женя повернула ще в один провулок. І ось на тлі вечірнього неба вималювався чіткий силует верхньої станції фунікулера.

За ним щось починалося – глибоке, підсвічене знизу, безмежне... <...> Місто, повне вогнів, немовби пливло у весняну ніч, за Дніпро, в заповнені млою простори, звідки повівало річкою, лугами, пущами [3, с. 177]».

У цьому ж розділі зустрічаємо єдине «визначення» міста, яке подає автор: «А гора тихенько двигтіла, несучи на собі важке, багатотонне, гранітне, залите вогнями людське дивовисько – Місто [3, с. 177]». У цьому реченні знову-таки присутній мотив поєднання природи і культури. Перша присутня тут у вигляді гори, непорушної природної основи, на якій стоїть місто. Однак ця основа «двигтять», тобто нелегко переносить такий вантаж; місто є для природи важким вантажем, що його вона несе на своїх плечах. Цікавим також є авторський вибір дієслова на позначення відношення між горою та містом: «несе», а не «тримає». Тобто мова йде не про статику, а про динамічний процес: гора (тобто природа, планета) у художній уяві автора не просто тримає на собі місто, вантаж цивілізації (як, скажімо, четверо китів тримали на своїх спинах пласку Землю в уяві наших далеких предків), а несе його, несе у майбутнє, природа є первісним джерелом руху міста у часі. Пишучи про архетипи і символи Києва, «київський текст» як семіотичний феномен, Сергій Кримський зазначає, що «київські пагорби стали історичними позиціями, які <...> відкривали перспективи не тільки заходу століть, а й сходів майбутнього [10, с. 27]; також філософ називає однією з доміант київського тексту «світлоносне начало софійності» [9, с. 103], втілене, зокрема, в київській архітектурі та працях киево-могилянських філософів. Отже, витворюючи новий міфологічний образ Києва (за допомогою, зокрема, топосу київських гір і зображення світла) Віктор Близнець – свідомо чи інтуїтивно – користувався традиційними елементами київського тексту.

Означення самого Міста (написаного, до речі, з великої літери, що не може не нагадати «Город» у «Білій гвардії» Булгакова, один із перших літературних портретів Києва) – можна поділити на три смислові групи. Перша, представлена аж трьома прикметниками, репрезентує його вагу, масивність (важке, багатотонне, гранітне). Наступна група з одного елемента – «залите вогнями» – відсилає, по-перше, до сприйняття міста як безособового руху, нагромадження вогнів, а, по-друге, до специфічного, поетичного, способу сприйняття міста героїнею. «Людське дивовисько» (а розкласти це словосполучення на два елементи ми не бачимо сенсу), означає, напевне, рукотворне чудовисько, химеру, створену людьми, однак таку, що не може бути пояснена згідно із законами логіки.

Змалювання Києва у тісному зв'язку з описами природи має свою традицію в українській літературі. Зокрема Тамара Гундорова, пишучи про різні топоси та міфи Києва у літературі, зазначає, що модерний образ Києва як тіла вибудовувався як опозиція до традиційного образу міста як парку або міста як села [4, с. 78]. Однак у домодерному баченні співіснування природного і культурного у Києві ці два компоненти не перебували у такій напрузі, у такому поєднанні-протиставленні, яке зображує у своїй повісті Близнець.

Міське мікросередовище героїні становлять такі локуси як квартира, будинок, двір. Саме у власному дворі знаходить Женя «хортика з анхіною», Синька. «Хатній чортик», фольклорний персонаж, живе тепер у підвалі багатоквартирного будинку. Разом із професором Гай-Бичковським вони становлять коло найближчого спілкування Жені. Якщо Синько є ніби втіленням авторської ідеї поєднання міста та живої народної традиції, то професор Гай-Бичковський втілює поєднання наукових досягнень та чуйності до природи. До речі, те, що Гай-Бичковський – персонаж ексцентричний, такий-собі ентузіастичний дивак, значні досягнення у науці якого зовсім не «перекреслюють» його химерності, здається нам виявом авторської іронії, небажанням висловлювати свої переконання надто прямолінійно.

Ще один аспект сприйняття Женею її рідного Києва, а відтак важливий аспект образу міста, витвореного у повісті – це історія. Не випадково Женин тато працює художником-реставратором найвідоміших київських історичних будівель, не випадково він одного разу бере Женю до себе на роботу, «на верхотуру», де головна героїня робить свій внесок у культурну спадщину Києва – створює разом із батьком одну виноградинку на ліпнині фасаду музею. Ця дія Жені – символічна, і, на перший погляд, перегукується з традицією радянської літератури представляти дітей як агентів майбутнього, як авторів великих звершень. Однак, якщо зважити масштаб Жениного звершення, то не важко прийти до висновку, що воно під силу ледь не кожному п'ятикласнику чи п'ятикласниці. У тому ж розділі Женя формулює свою мрію «...разом з батьком будувати Київ. А ще краще, коли б разом – і будувати Київ, і копатися в землі, вивчати, що було колись на тому місці, де ти зараз рєш котлован під нову споруду [3, с. 88]». Однак окрім уявного занурення в історію погляд з висоти на Київ дарує Жені також цілком реальне споглядання «живої історії»: «Справді, то була вражаюча картина. В центрі міста – село. І село старе, дерев'яне, немовби з давніх-давніх часів. А кругом – гори, яри, глушина» [3, с. 85]. Збережене село в серці міста, та ще й в оточенні природи, «глушини», стає, очевидно, одним із поштовхів для Жені вигадувати пізніше поєднання міста і села, природи і міського ландшафту. Хоч як парадоксально, ці маленькі історичні, сільські квартали існували у місті, в самому центрі столиці, і виглядали тут цілком органічно. Мало того, з урочищем Гончарі пов'язаний мотив таємного, прихованого від загарбників поселення у місті: «Як бачиш, від верхнього міста нічого не залишилося. Згоріло колись. А там, у яру, селище стоїть так, наче воно законсервоване і наче по тих вуличках, де зараз бігають піонери, ходили у свій час <...> зброярі й книгописці Ярослава Мудрого. Як ти гадаєш, чому так збереглась Гончарівка? <...> Сама природа сховала її [3, с. 86]». Татари, за розповіддю батька Жені, спершу просто не помітили цього поселення, а потім довго добиралися до нього, однак після тривалої облоги таки зруйнували. Проте згодом «кочівники, як пил за вітром, налетіли та й розвіялися безвісти, а Гончарівка перегодом знов ожила і знов дивувала світ і керамікою, і золотими браслетами, і скляним – дорогим і рідкісним на той час – посудом» [3, с. 87].

Мотив тисячолітнього прихованого поселення в серці Києва перегукується з мотивом таємничого «вогняного бугала». У розділі «Вогняне бугало, або про те, як народився Синько» читаємо: «Тепер у лісі бугало не сховаєш, ні! Кожен куц обламаний. Краще в Києві. І я переніс свій вогник сюди, в місто, й заховав його тут, недалечко» [3, с. 99]. Тут мова йде про містичний, таємничий вогник, від якого залежить життя чортика і який є матеріальним втіленням нерозривності роду і метафоричним – тягlosti народної традиції. «У Жені, в київській квартирі, Синько з'явився невідповідно: наступ урбанізації та інших перетворювальних впливів людини на природу позбавив маленького хатнього чортика звичайного житла [7, с. 291]». Так чи інакше, бугало Синька та урочище Гончарі у повісті – це два тисячолітніх живих явища у сучасному Києві, два символи тягlosti народної традиції. Якщо бугало має такі конотації як фольклорність, фантастичність, казковість, то феномен тисячолітнього урочища передовсім символізує живу пам'ять про Київську Русь, тягlostі історії. Саме наявність у тканині повісті мотиву бугала увиразнює значення Гончарів для образу Києва у повісті: як «хатній» (тобто первісно – сільський) чортик Синько переносить своє бугало з лісу в місто, так і автор «переносить» ідею народності, культурної самобутності, духовності із сільського середовища у місто, однак за посередництвом образу маленького села у центрі міста. До того ж тут присутній певний антиколоніальний мотив: «сама природа» приховує в урочищі частинку української самобутності від часу та ворожих нашеств.

Отже, у повісті Віктора Близнеця «Женя та Синько» є два образи міста: перший – даний в авторських описах як місце дії повісті, другий – витвір фантазії героїні. Ці два образи тісно взаємозумовлені, адже, з одного боку, фантазії Жені – це її «відповідь» на те, що вона бачить у своєму місті і як його сприймає, з другого боку – автор, чітко визначивши своє завдання, будує сприйняття героїнею міста за визначеною наперед стратегією, яка полягає у витворенні світогляду дитини міста, яка, однак, тонко відчуває природу. Тут міфологізується сам образ міської дитини, конструюється специфічний образ «природної дитини міста», саме поняття дитинства, таким чином, пов'язується із «природністю» – традиція, що має свій початок ще в європейській літературі Романтизму [15, с. 55] (ситуація з генералом Беном та іншими героями, нечутливими та агресивними до природи, показана як ненормальна, негармонійна).

Місто «реальне» (назвімо його так, аби відмежувати від міста «фантастичного») дане в повісті у властивому міфічному просторі дуальному протиставленні «верхотури» та «низу» (останнє не названо, виділяємо його на протиставленні до першого). До семантичного поля «верхотури» належить вимір історії міста (історичний музей); батько як фахівець-реставратор; київські гори як можливість подивитися на місто згори, досягнути його цілість; оця цілість міста, визначена як красива, висока, дана за допомогою метафори мерехтіння вогнів, виру, руху, як метафоричне досягнення сутності міста, його ества. Цей комплекс значень виділено через зіставлення з побутовими ситуаціями міста, часом негативними для самої Жені, часом некомфортними для киян загалом, часом – просто нейтральними.

Природність і традиційність – ось дві міфологеми, за допомогою яких автор повісті «Женя і Синько» творить новий міф міста в українській дитячій літературі. Намагаючись витворити позитивний і неспрощений образ міста, письменник послуговується міфологемами, традиційно притаманними образу села, мало того – переносить у місто фольклорного хатнього чортика, робить його одним з головних героїв повісті. Урочище Гончарі, село у місті, стає у повісті «серцем» міста, символізуючи тяглість історичної традиції, воно ніби екстраполює свої ознаки на весь Київ. Таким чином фольклорна та історична традиція стають належними місту за посередництвом образу села, хоча він присутній дуже непомітно, «сільськість» тут майже не названа. Однак якось означити приналежність міста до народної та історичної традицій без згадки села для автора видається неможливим.

Натомість проблему принципової відмінності міського простору від природи, яка у системі координат автора незамінна для формування образів героїв, автор вирішує через міфологему природи, що оточує місто, заповнює його, визначаючи цим його красу, а також «несе» на собі у майбутнє, зберігає для історії. (Так само місто наповнює та визначає моральну красу головної героїні). Природа, таким чином, постає як «коріння» міста, його «першооснова», ціннісний «верх», який можна побачити та досягнути лише перебуваючи «на верхотурі» Києва – київських горах.

Образ міста у повісті «Женя і Синько» створено в межах естетики літератури шістдесятництва, однак авторська спроба зобразити місто як охоронця народної традиції, як явище, тісно зв'язане з природою, унікальна і формує один із нечисленних в українській літературі для підлітків авторських міфологем міста, котра, можна припустити, справила значний вплив на українську дитячу літературу наступних десятиліть, однак це питання лишається відкритим для подальших досліджень.

Література

1. Базилевський В. Рицар совісті / Володимир Базилевський // Близнець В. Хлопчик і тїнь. / Віктор Близнець. – К. : Молодь, 1989. – С. 5–18.
2. Барт Р. Миф сегодня/ Ролан Барт // Барт Р. Избранные работы: Семиотика. Поэтика. – М.: Прогресс; Универс, 1994. – С. 72–130.
3. Близнець В. Жєня і Синько : повість / Віктор Близнець. – К. : Молодь, 1974. – 190 с.
4. Гундорова Т. У колісці міфу, або Топос Києва в літературі українського модернізму / Тамара Гундорова // Київська старовина. – 2000. – № 6. – С. 74–82.
5. Гурманська А. Віктор Близнець : Літературний портрет. / Антонїна Гурбанська. – К., 1998. – 129 с.
6. Гуцало Е. Неисчерпаемые силы добра / Е. Гуцало // Близнец В. Древляне : роман, повести / Виктор Близнец; Пер. с укр. – М. : Советский писатель, 1984. – С. 508–510.
7. Іванюк С. Завдання на завтра / Сергій Іванюк // Дїалектика художнього пошуку. Літературний процес 60–80-х років. – К. : Наукова думка, 1989. – 317 с.
8. Іванюк С. Література для дітей / Сергій Іванюк // Історія української літератури ХХ столїття: У 2 кн. Кн. 2. : Друга половина ХХ ст. Підручник / За ред. В. Г. Дончика. – К.: Либїдь, 1998. – С. 392–398.
9. Кримський С. Культурні архетипи Києва // Під сигнатурою Софїї / Сергій Кримський. – К. : Майстерня Білецьких, 2009. – С. 98–107.
10. Кримський С. Софїїні символи буття // Під сигнатурою Софїї / Сергій Кримський. – К. : Видавничий дїм «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 21–29.
11. Кузьма Е. Категорія міфу в літературознавчих дослідженнях / Еразм Кузьма // Теорія літератури в Польщі : Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. / упоряд. Б. Бакули ; за заг. ред. В. Морєнця ; пер. з польськ. С. Яковєнка. – К. : Видавничий дїм «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 332–351.
12. Панченко В. Сила пам'яті (Віктор Близнець) / Володимир Панченко // Панченко В. Енергія пошуку. – К. : Радянський письменник, 1983. – 282 с.
13. Позняк Н. Архетипи міста і лісу в міфопоетиці М. Ключєва та Б.-І. Антонича / Наталя Позняк // Ритуально-міфологічний підхід к інтерпретації тексту : Збірник наукових праць / За заг. ред. Л. О. Кисельової, П. Ю. Побєрезкіної. – Київ : Інститут змісту і методів навчання, 1998. – С. 176–185.
14. Тарнашинська Л. Григір Тютюнник: імператив совісті / Л. Б. Тарнашинська // Григір Тютюнник : «З любові й муки народжується письменник...» : біобібліогр. нарис / Л. Б. Тарнашинська ; бібліограф-упоряд. Г. І. Гамалій ; наук. ред. В. О. Кононенко ; М-во культури і туризму України, ДЗ «Національна парламентська бібліотека України». – К., 2011. – С. 5–33.
15. Watkins T. Space, history and culture. The setting of children's literature / Tony Watkins // Understanding Children's Literature / editor Hunt, Peter – Taylor & Francis, 2005. – p. 50–72.

Galyna Tkachuk

**Mythologization of City Image in The Novel by Victor Blyznets
«Zhenya and Synko»**

Summary. In this article the image of a city in the novel for adolescents by V. Blyznets «Zhenya and Synko» is considered in terms of mythologizing city image in Ukrainian literature. In particular, the author examines myths connected with ideas of nature and folk tradition and their embodiment in the novel in context of construction of the original author's urban image.

Keywords: image of a city, mythology, literature for adolescents, Victor Blyznets.

Галина Ткачук

**Мифологизация образа города в повести Виктора Близнеца
«Женя и Синько»**

Аннотация. В статье рассмотрен образ города в повести для подростков В. Близнеца «Женя и Синько» с точки зрения мифологизации этого образа в украинской литературе. В частности, автор рассматривает мифологемы, связанные с идеями природы и народной традиции, и их воплощение в тексте в связи с конструированием в произведении оригинального образа города.

Ключевые слова: образ города, мифологизация, литература для подростков, Виктор Близнец.